

INTER-AGENCY COMMON FEEDBACK PROJECT

पुनर्निर्माण सम्बन्धी समुदायको बुझाइको प्रतिवेदन – दोलखा

अप्रिल २०१६

अनुसन्धान विधि

समुदाय बुझाई सर्वेक्षण सम्पन्न गर्न १४ वटा प्रभावित जिल्लाका ८४ समुदायका आगुवा कार्यकर्ताहरू (सीएफएहरू) र १२ जिल्ला समन्वयकर्ताहरूलाई तीन दिनसम्म सर्वेक्षण प्रश्नावली र अध्ययनका विभिन्न पक्षहरू सम्बन्धमा तालिम प्रदान गरिएको थियो। प्रत्येक चरणमा भुकम्प प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये हरेकबाट १५० जनाका दर्ले दरले जम्मा २१०० प्रतिक्रियादाताहरूको नमुना आकारमा सर्वेक्षण गरिएको छ सबै तथ्यांक संकलन कोबो टुलबक्स प्रायोग गरी मोबाईल फोन मार्फत सम्पन्न गरिएको छ।

नमुना छनोट

यो अध्ययनले गोला प्रथाद्वारा र्याण्डम स्याम्पलिङ गरी गाविस तथा नगरपालिकाहरूको छनोट गर्दछ। गाविस तथा नगरपालिकाहरूको सुची मध्येबाट सीएफएहरूले सापेक्षिक रूपमा पहुँचयोग्य हुनेगरी चारवटा गाउँ बिकास समिति (गाविस)हरू (ग्रामीण नमुना) र एउटा नगरपालिका (शहरी नमुना) छनोट गर्नेछन्। नगरपालिका नभएका जिल्ला (जस्तै रसुवा)मा नगर वरिपरिको नमुना क्षेत्रका रूपमा जिल्ला सदरमुकाममा तीनवटा वडाहरू गोला प्रथा माध्यमबाट छनोट गरिएका छन् र हरेक वडामा दशजना प्रतिक्रियादाताहरूमा सर्वेक्षण गरिएको छ।

यो नमुना छनोटका आधारमा केही सिमहरू हुने कुरा स्वीकर गर्नु पर्ने हुन्छ। गाविस छनोट गोला प्रथा माध्यमबाट हुने भए पनि पहुँच हुन नसक्ने क्षेत्रहरूमा रहेका समुदायहरूबाट सुझाव संकलन गर्दै; यो सुझाव सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्रबाट संकलन गरिएको भन्दा फरक हुन वा नहुन पनि सक्छ। यसका अतिरिक्त नमुना आकारले १४ वटा जिल्ला भरीको राष्ट्रिय स्तरको प्रतिनिधित्व प्रदान गर्ने भए पनि जिल्ला स्तरमा यसलाई सांकेतिक रूपमा मात्र लीन सकिनेछ।

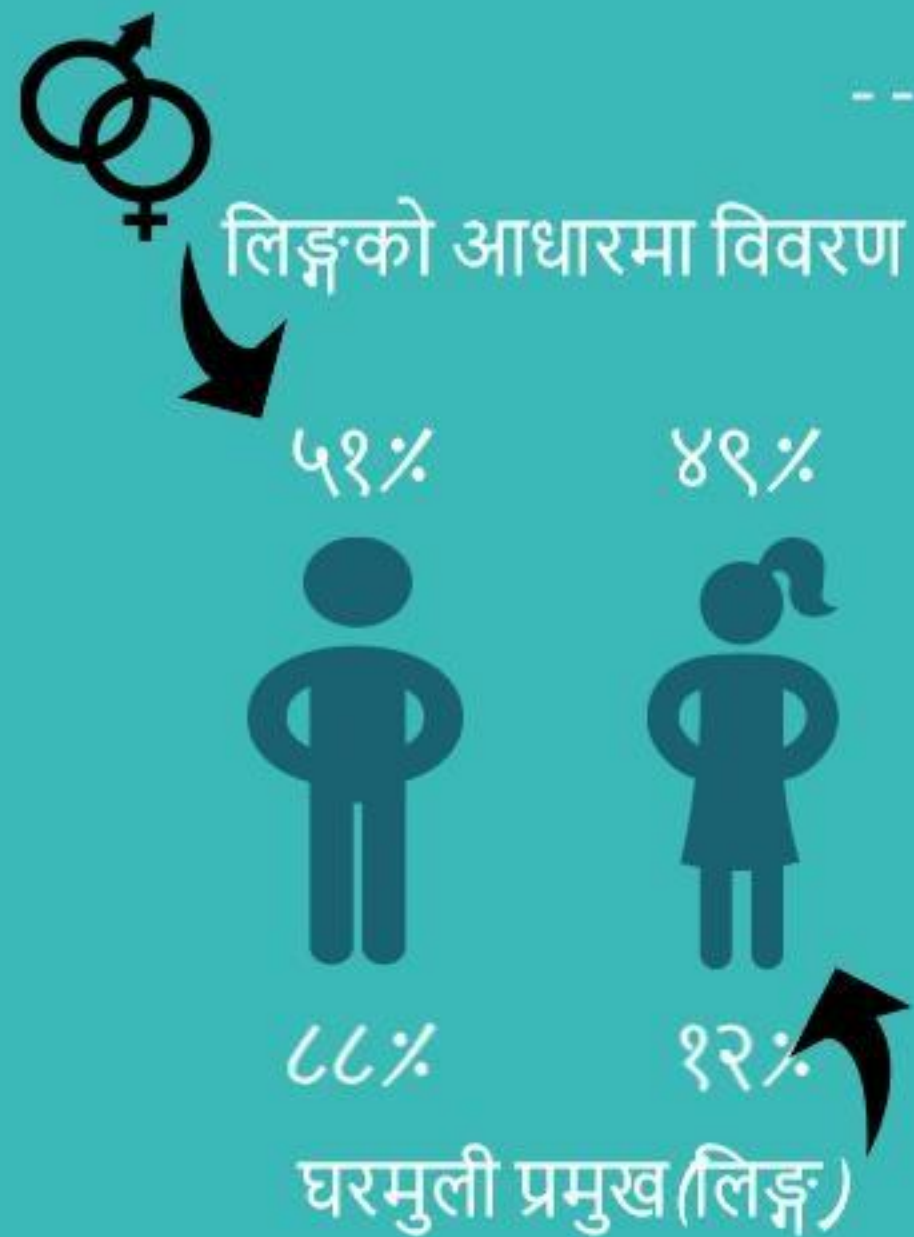
घरधुरी र प्रतिक्रियादाताहरूको छनोट

छनोट गरिएका गाविस /नगरपालिका/ जिल्ला सदरमुकामका वडाहरूमा आइपुग्दा सीएफएहरूले व्यक्तिगत आन्तर्वाता प्रकृत्यालाई सुरुवात गर्न बिद्यालय, मन्दिर वा चौतारा जस्ता प्रवेश बिन्दुहरूको पहिचान गर्छन्। पहिचान गरिएका प्रवेश बिन्दुबाट आन्तर्वाताको सुरुवात गर्ने आधारका रूपमा कलम घुमाउने तरिकालाई अपनाउने छन्। कलमको दिशाको पहिलो घरमा सर्वेक्षण गरिने छ र प्रत्येक वडामा दशवटा घरहरूमा सर्वेक्षण सम्पन्न नहुँदासम्म पहिले सर्वेक्षण गरिएको घरबाट दुईवटा घरलाई छोड्ने प्रकृत्यालाई अपनाइने छ। अस्थायी आश्रयस्थलहरूलाई पनि नियमित घरधुरी नमुनाको हिस्साका रूपमा लिइने छ।

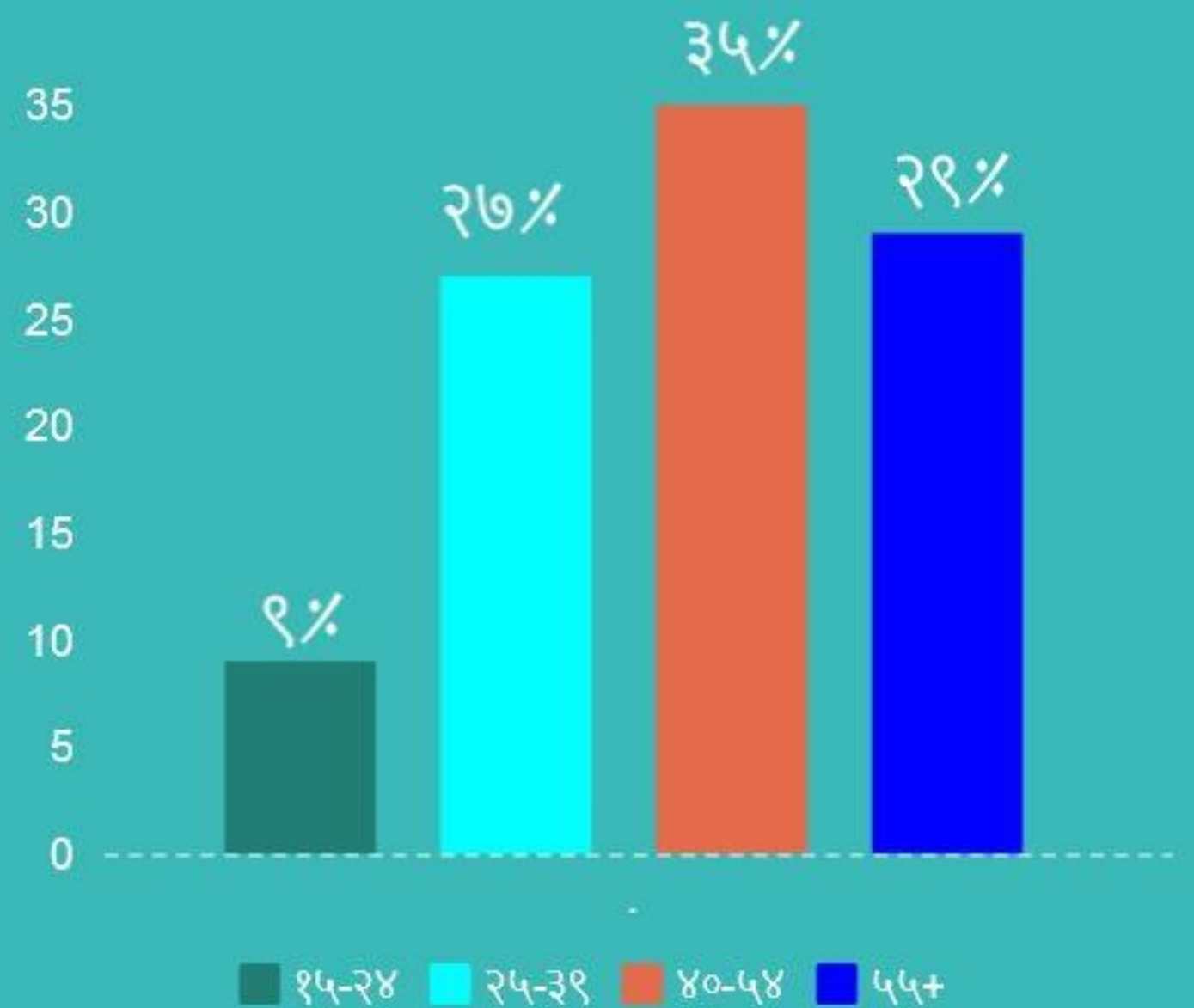
घरधुरीमा पुगिसके पछि सीएफएबाट सर्वेक्षणका समयमा घरमा उपस्थित १५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका प्रतिक्रियादाताहरूको समुह मध्येबाट एकजन ब्क्तिसँग आन्तरवाता लिइनेछ। नमुना जनसंख्याका हिसाबले विविधतायुक्त हुने तथा सर्वेक्षण क्षेत्रको जनसंख्या प्रतिविम्बित गर्ने सुनिश्चित गर्न गणकहरूले हरेक घरमा विभिन्न उमेर समुह तथा लिङ्गका प्रतिक्रियादाताहरूको छनोट गर्नेछन्।

दोलखा

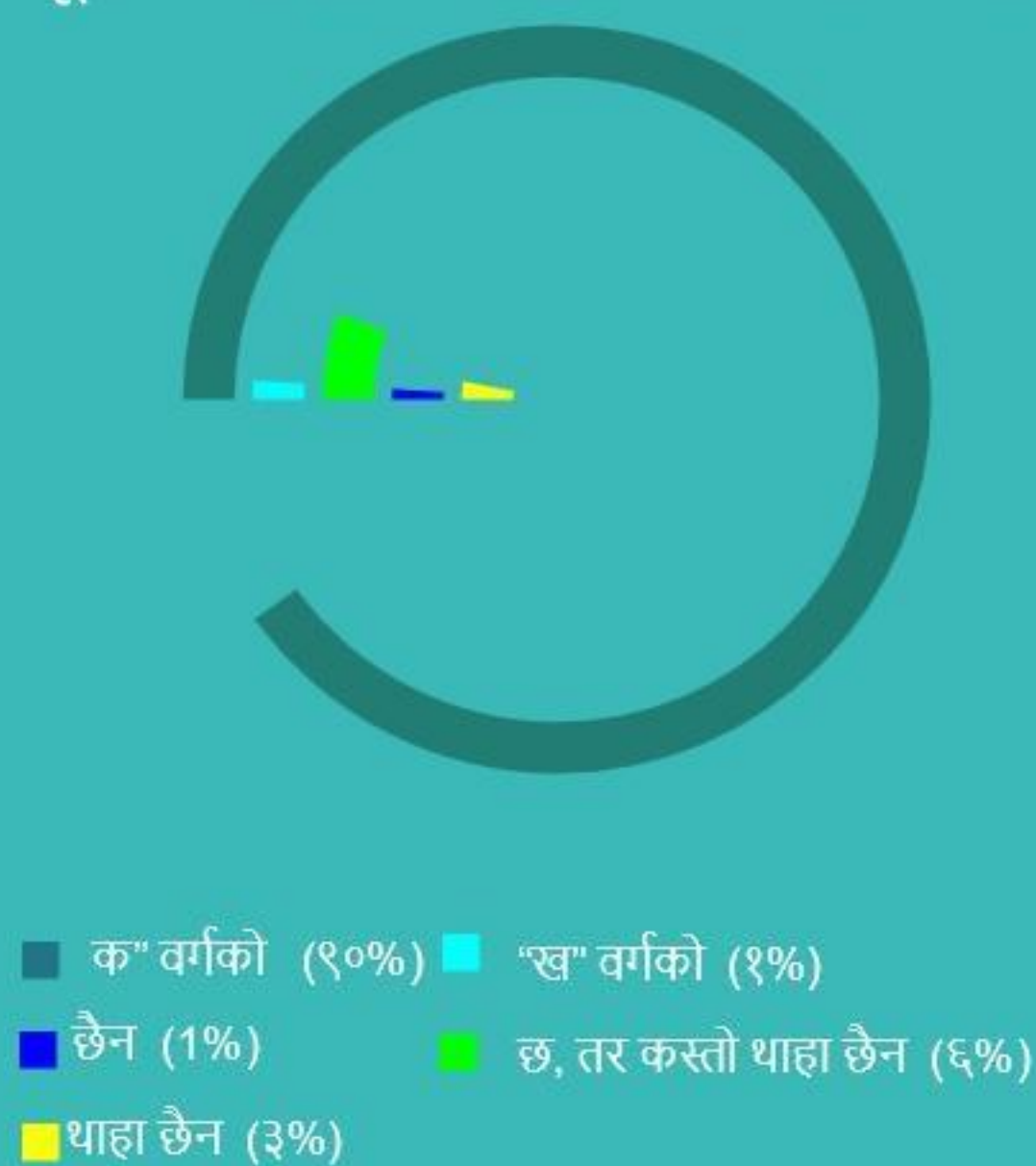
कुल सर्वेक्षण संख्या: १५०

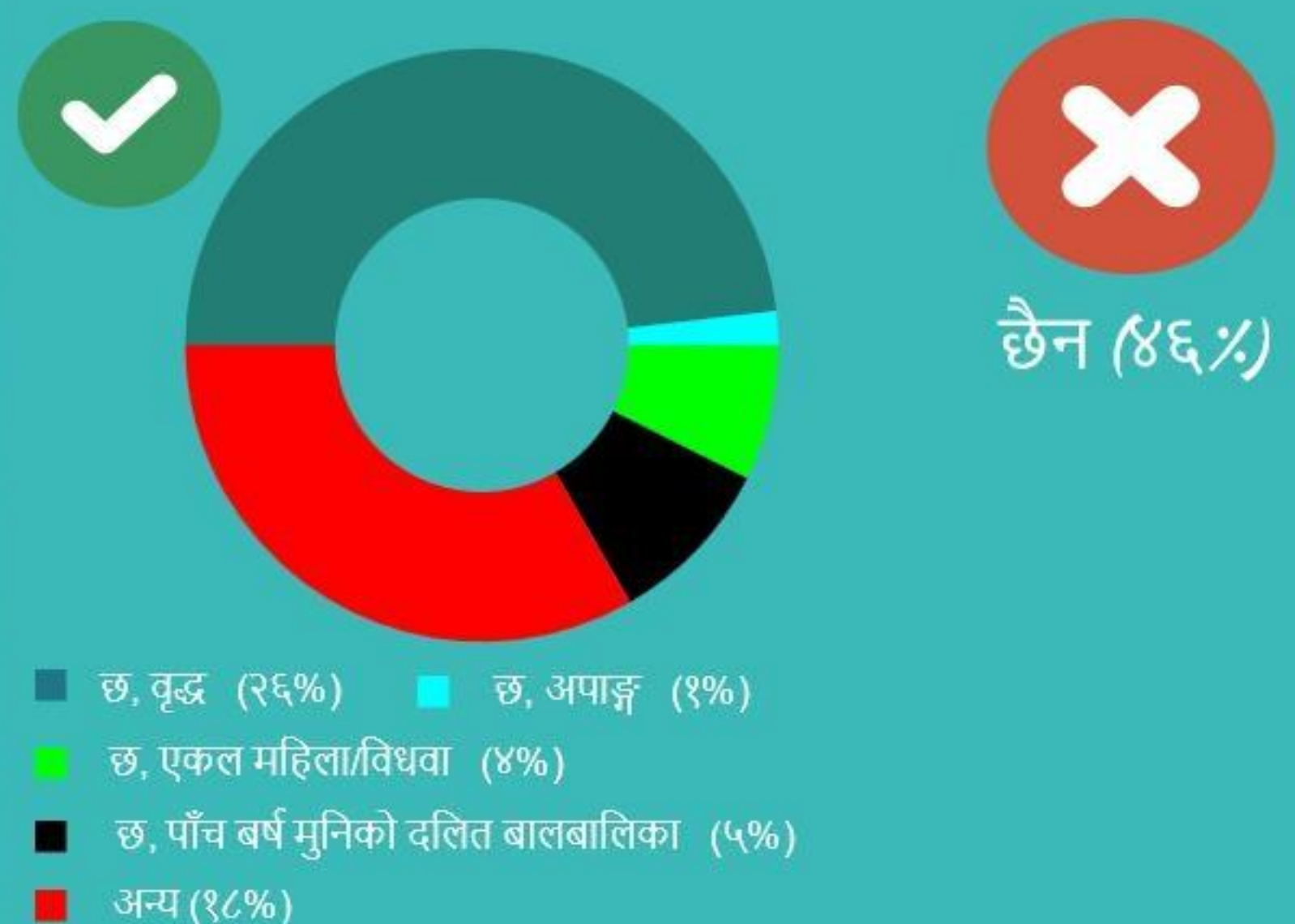
उमेरका आधारमा विवरण :

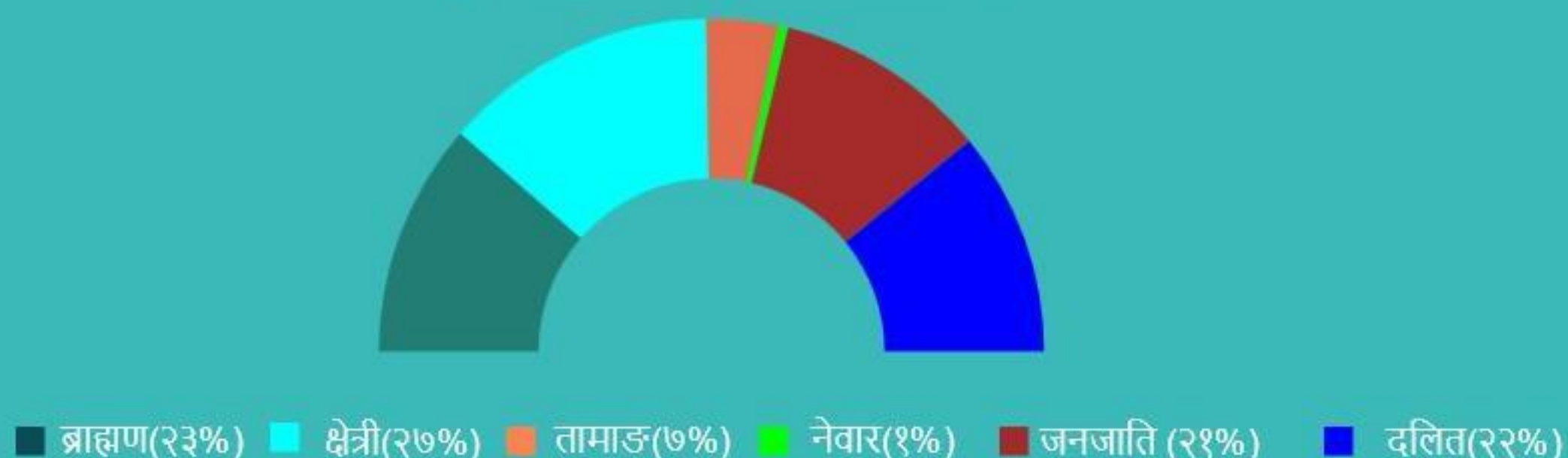
भूकम्प पीडित परिचयपत्रको आधारमा विवरण

तपाईं वा तपाइको परिवारसँग सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र छ?

जात /जातीय समूहको आधारमा विवरण

१. तपाइँका पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन भइरहेका छन्?

समग्र नतिजा

■ सम्बोधन भइरहेका छन्(७२%) ■ सम्बोधन भइरहेका छन्(१९%)
■ तटस्थ(६%) ■ थाहा छैन(४%)

लैंगिक आधारमा विवरण

सम्बोधन भइरहेका छन् (१२%)
सम्बोधन भइरहेका छन्(८३%)

सम्बोधन भइरहेका छन् (२६%)
सम्बोधन भइरहेका छन्(६०%)

१क. यदि सम्बोधन भइरहेका छन् भने, तपाइँको पुन निर्माण सम्बन्धी सबैभन्दा ठूला दुईवटा समस्याहरू के के हुन् ?

आर्थिक स्रोतको अभाव (८८%)

सरकारको नीति तथा नियममा ढिलाई(२३%)

१ख. के तपाइँले पुन निर्माणसंग सम्बन्धी समस्याहरूको सम्बोधन गर्न सहयोगको अपेक्षा राख्नु भएको छ ?

■ छ (१००%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

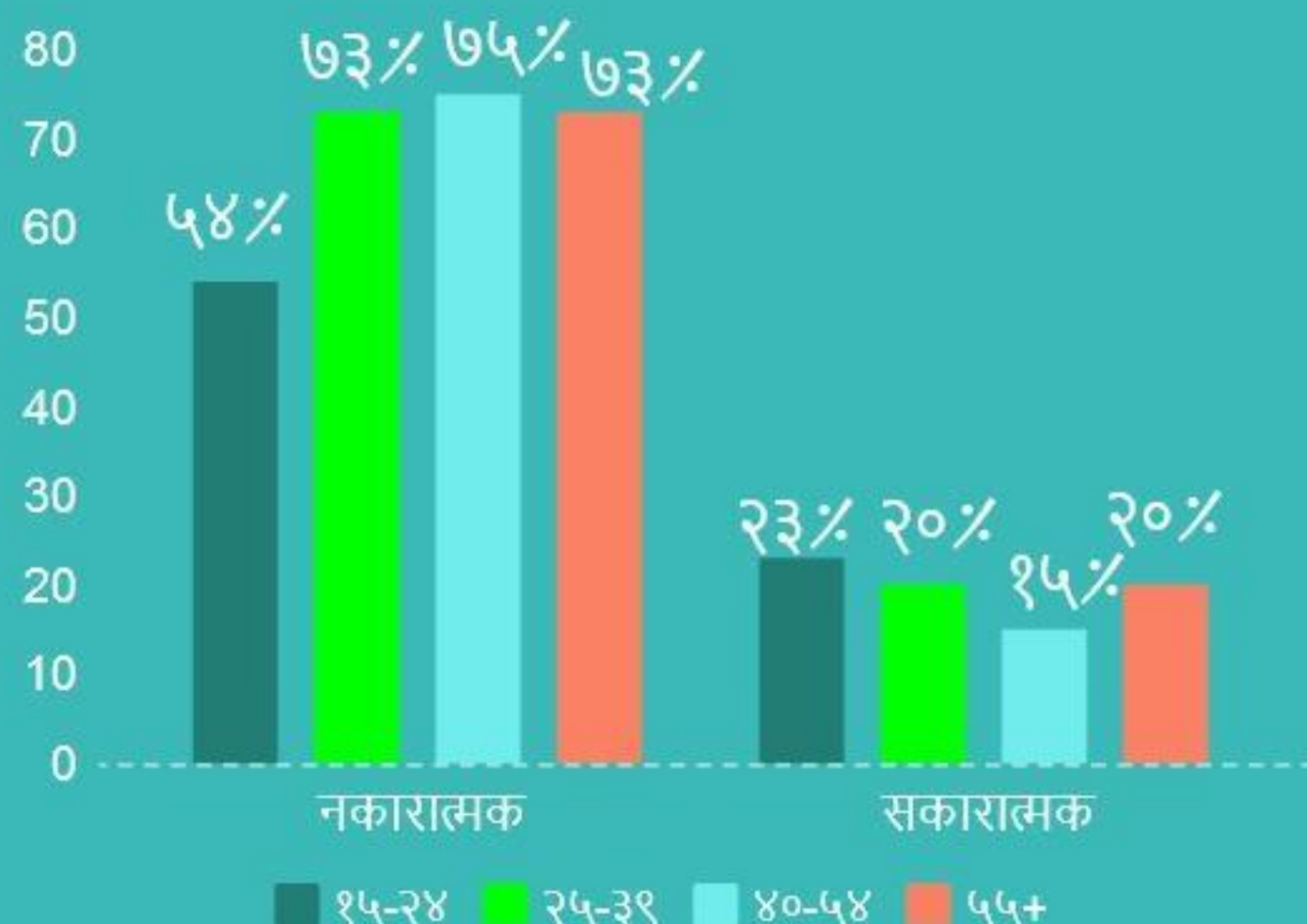

९०%तामांग, ८३%छेत्री र ७६%दलित ले पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन नभएको जनाएका छन् /

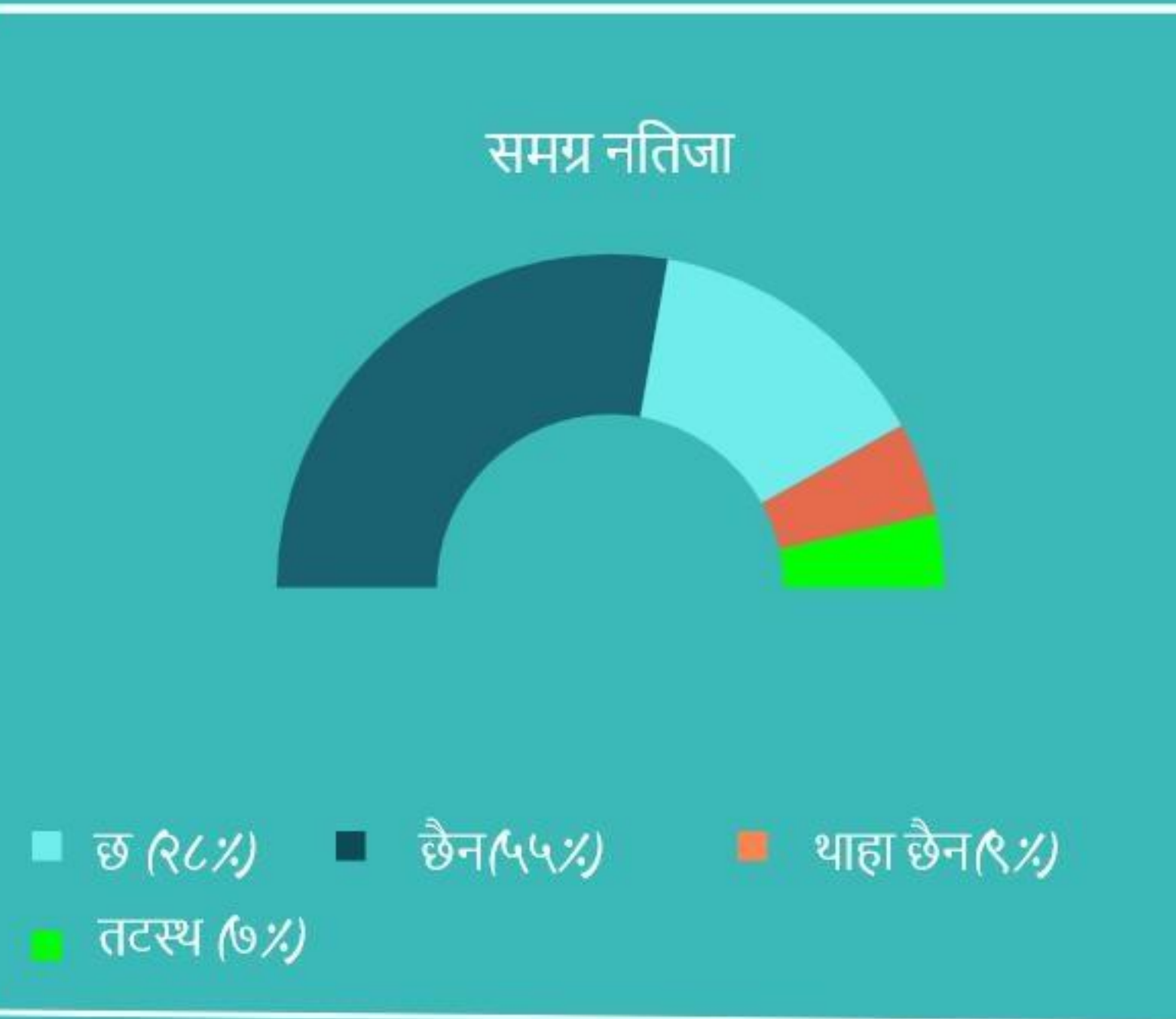

५०%नेवार र ३२%जनजाती ले पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन भएको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

२. तपाईंलाई पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी छ?

२क. तपाईंलाई पुनर्निर्माण सम्बन्धी चाहिएको सबैभन्दा महत्वपूर्ण दुईवटा जानकारीहरू के के हुन् ?

अनुदान सम्झौताका लागि कसरी दर्ता गर्ने (४१%)

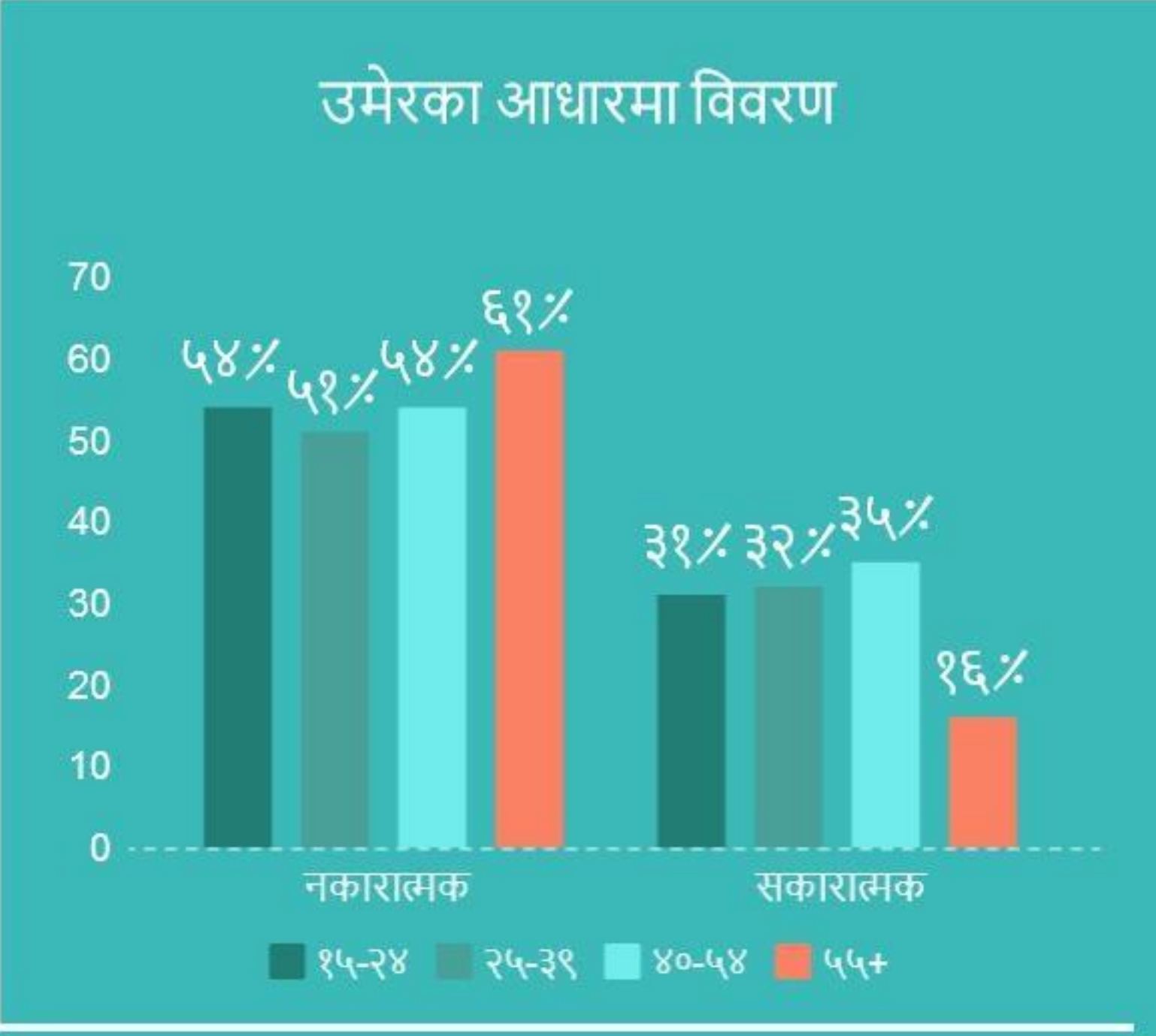
कहिले सहयोग पाइन्छ भन्ने बारे (३४%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

६३% छेत्री, ६१% जनजाती र ५५% दलित ले पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी नभएको जनाएका छन् /

५०% नेवार, ४०% तामांग र ३५% ब्राम्हण ले पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी भएको जनाएका छन् /

३. तपाइलाई पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले रोकेको छ ?

समग्र नतिजा

३क. तपाइँलाई पुनर्निर्माण सहायता लिन कुन कुन दुईवटा मुख्य कुराले रोकेको छ ?

पुनर्निर्माण सहायता कहिलेदेखि दिन्छन् थाहा नभएर (४६%)

कसरी प्रकृत्यामा जाने थाहा नभएर (३१%)

पुनर्निर्माण सहायता कहाँ लिने थाहा नभएर (३१%)

लैंगिक आधारमा विवरण

रोकेको छैन (७८%)
रोकेको छ (१०%)

रोकेको छैन (६२%)
रोकेको छ (१५%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

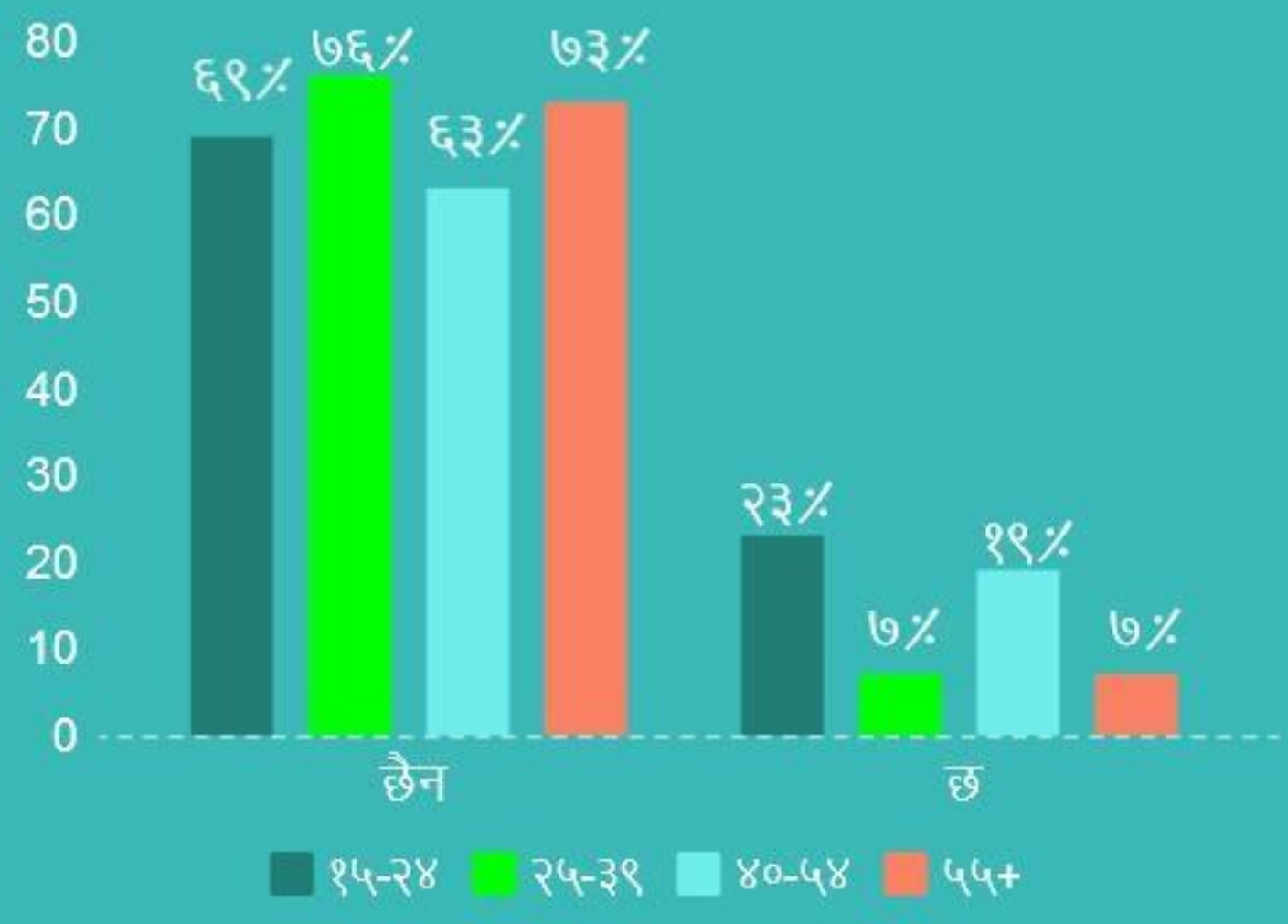

५०% नेवार र २७% दलित ले पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले रोकेको जनाएका छन् /

९०% तामांग, ७९% ब्राम्हण र ७८% छेत्री ले पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले नरोकेको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

४. समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि गरेको छ ?

समग्र नतिजा

- उपलब्धि गरेको छैन(६५%)
- उपलब्धि गरेको छ(२१%)
- थाहा छैन(९%)
- तटस्थ (५%)

४क. पुनर्निर्माण प्रक्रियामा उपलब्धि हुन नसक्नुको दुईवटा मुख्य कारणहरू के-के हुन् ?

सरकारको योजना स्पष्ट नभएर (६४%)

सरकारी निर्णय(३४%)

लैंगिक आधारमा विवरण

उपलब्धि गरेको छ(१८%)
उपलब्धि गरेको छैन(७१%)

उपलब्धि गरेको छ(२३%)
उपलब्धि गरेको छैन(५९%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

१००%नेवार र ८०%छेत्री ले समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि नगरेको जनाएका छन् /

५०%तामांग र २७%दलित ले समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि गरेको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

५. तपाईं सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकारी हुनुहुन्छ ?

समग्र नतिजा

लैंगिक आधारमा विवरण

जानकारी छैन (40%)
जानकारी छ (46%)

जानकारी छैन (42%)
जानकारी छ (36%)

५क. तपाईंले यो जानकारी कहाँ पाउनुभयो ?

रेडियोबाट (35%)

समुदायका सदस्यबाट (25%)

जिल्लामै सरकारबाट (9%)

५ख. घर बनाउँदा तपाईंले जानकारी पाएका यी तरिकाहरू प्रयोग गर्ने योजना छ ?

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

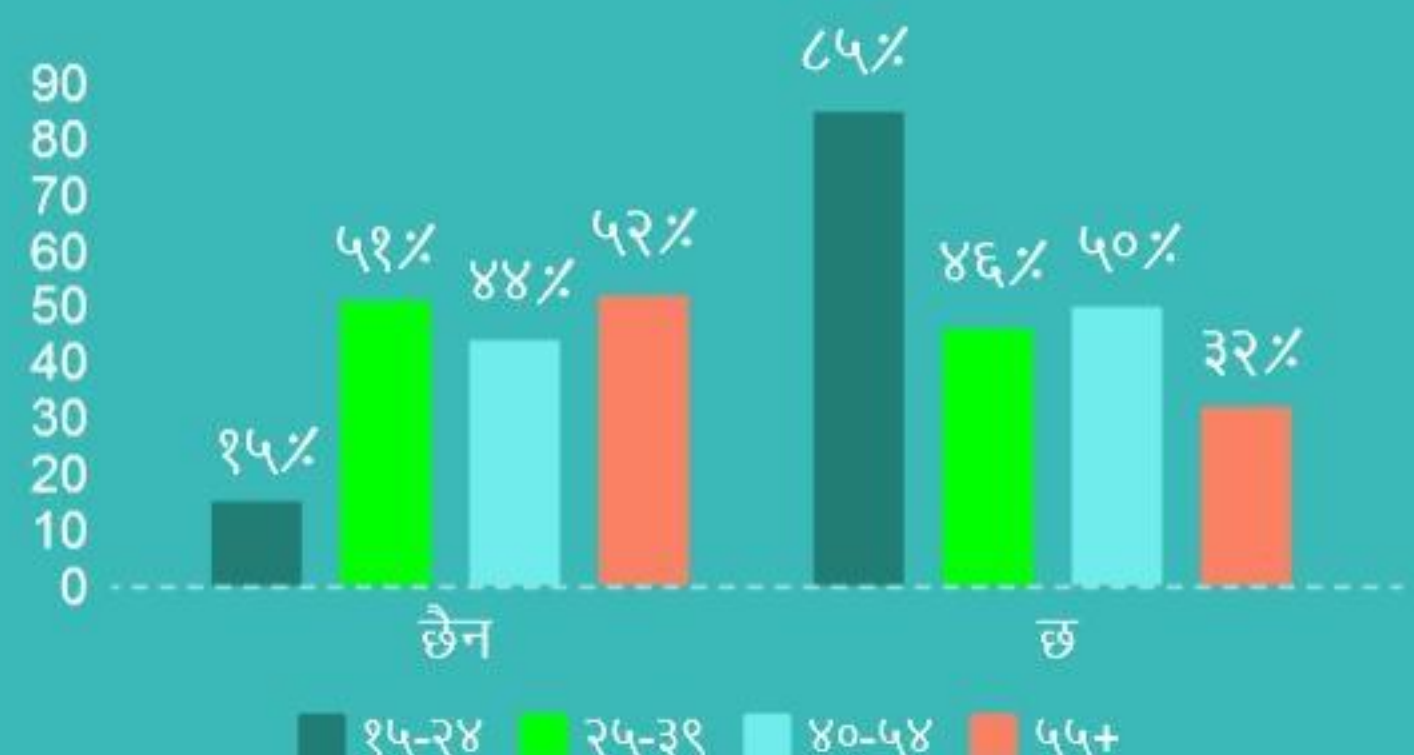

६३% छेत्री, ५०% ब्राम्हण र तामांग ले सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकारी नभएको जनाएका छन् /

७४% जनजाती, ४२% दलित र ४१% ब्राम्हण ले सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकारी भएको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

६. तपाईंलाई सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप कुनै सहयोग चाहिन्छ ?

■ चाहिन्छ (१००%)

लैंगिक विवरण

चाहिन्छ (१००%)

चाहिन्छ (१००%)

६क. तपाईंलाई सुरक्षित घर बनाउन चाहिएका मुख्य दुई कुराहरु के के हुन् ?

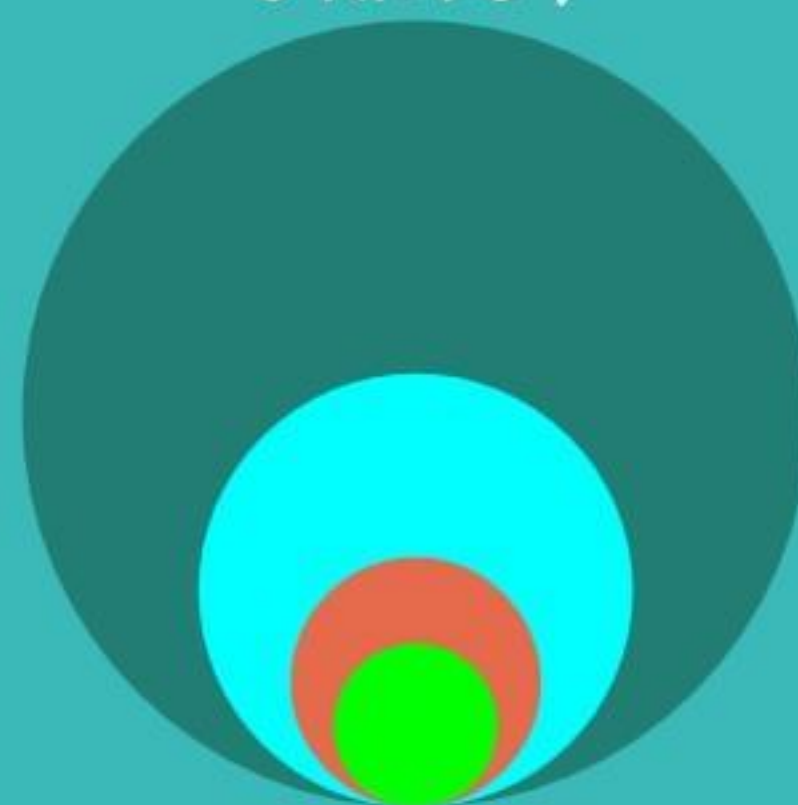

आर्थिक स्रोत (८०%)

प्राविधिक सहयोग (४७%)

६ख. तपाईंले चाहेको सहयोग तपाईंको गाउँ समुदायमा उपलब्ध छ ?

■ छ (२१%) ■ छैन (६९%) ■ थाहा छैन (७%) ■ तटस्थ (३%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

१००% जात तथा जतिका उत्तरदाताहरु ले सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप सहयोग चाहिने जानकारी दिएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

१००% विभिन्न उमेर वर्गका उत्तरदाताहरु ले सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप सहयोग चाहिने जानकारी दिएका छन् /

७. के भूकम्पले क्षति पुर्याएको तपाईंको घर भत्काउनु पर्नेछ ?

समग्र नतिजा

पर्देन (75%) पछ (24%) थाहा छैन (1%)

लैंगिक आधारमा विवरण

भत्काउनु पछ (22%)
भत्काउनु पर्देन (78%)

भत्काउनु पछ (26%)
भत्काउनु पर्देन (74%)

७क. अहिलेसम्म घर नभत्काउनु को कारण के हो ?

भत्काउने पैसा नभएर (69%)

कामदार नपाएर (91%)

७ख. कहिले भत्काउने बिचार गर्नुभएको छ ?

आर्थिक सहयोग पाएपछि (40%)

घर बनाउने बेलामा भत्काउँछु (33%)

७ग. तपाईंको घर मर्मत वा रेट्रोफिट गर्न आवश्यक छ ?

छैन, भत्काइ सकियो (97%)
अन्य (3%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

९७% जनजाती, ७६% ब्राम्हण, ६५% छेत्री र ६४% दलित ले भूकम्पले क्षति

पुर्याएको घर भत्काउनु नपर्ने जनाएका छन् /

३५% छेत्री, ३०% दलित र तामांग ले भूकम्पले क्षति पुर्याएको घर भत्काउनु पर्ने जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

